

DĚJINY – PAMĚŤ – SEBEIDENTIFIKACE
Písemná kultura a vzdělání ve vedlejších zemích
České koruny ve 14.–18. století

PROGRAM KOLOKVIA
PROGRAMM DES KOLLOQUIUMS / PROGRAM KOLOKWIUM

GESCHICHTE – ERINNERUNG – SELBSTIDENTIFIKATION
Die schriftliche Kultur und Bildung in den Ländern der Böhmischen
Krone
im 14.–18. Jahrhundert

HISTORIA – PAMIĘĆ – SAMOŚWIADOMOŚĆ
Kultura piśmienna i wykształcenie na ziemiach Korony Czeskiej
w XIV–XVIII wieku

14.–16. 4. 2010
Archiv hlavního města Prahy
Clam-Gallasův palác
Husova ul. 20

STŘEDA / MITTWOCH / ŚRODA 14. 4. 2010

9.00–10.00

Slavnostní zahájení zástupci pořadajících institucí / Feierliche Eröffnung durch die Veranstalter / Uroczysta inauguracja z udziałem przedstawicieli organizatorów

Lenka **Bobková**, Úvodní slovo / Eröffnung / Słowo wstępne

10.00–11.30 ČESKÁ KORUNA V POZDNĚ STŘEDOVĚKÉ HISTORIOGRAFII

DIE BÖHMISCHE KRONE IN DER SPÄTMITTELALTERLICHEN
HISTORIOGRAPHIE

KORONA CZESKA W PÓŻNOŚREDNIOWIECZNEJ HISTORIOGRAFII

Moderátor/Moderation/Moderator: Václav **Ledvinka**

Marie **Bláhová**, „Tercius Lech ... plantavit totam Silesiam.“ Odras vědomí sounáležitosti Slezanů s Českou korunou v pozdně středověké historiografii (Die Reflexion des Bewusstseins der Zusammengehörigkeit der Schlesier mit der Böhmischem Krone in der spätmittelalterlichen Historiographie)

Antoni **Barciak**, Świadomość przynależności Śląska do Królestwa Czech w śląskich źródłach naracyjnych drugiej połowy XIV wieku (Das Bewusstsein der Zusammengehörigkeit Schlesiens mit dem Königreich Böhmen in schlesischen narrativen Quellen der zweiten Hälfte des 14. Jahrhunderts)

Wojciech **Mrozowicz**, Przemiany kultury historycznej Śląska w późnym średniowieczu (Die Verwandlungen der historischen Kultur Schlesiens im Spätmittelalter)

11.30–12.00 Přestávka / Pause / Przerwa

12.00–13.30 PAMĚŤ A DĚJINY

ERINNERUNG UND GESCHICHTE

PAMIĘĆ I HISTORIA

Moderátor/Moderation/Moderator: Marie **Bláhová**

Wojciech **Iwańczak**, Śląsk w „Kronice husyckiej“ Wawrzyńca z Březové (Schlesien in der Hussitenchronik des Laurentius von Březová)

Gunhild **Roth**, Breslau und Schlesien – vereint gegen den Landesherren?
(Vratislav a Slezsko – sjednoceny proti zeměpánovi?)

Blanka **Zilynská**, Nacionální a státoprávní názory v České kronice Benedikta Johnsdorfa

(Die nationalen und staatsrechtlichen Ansichten in der Böhmischen Chronik des Benedikt Johnsdorf)

13.30–15.00 Přestávka na oběd / Mittagspause / Przerwa na obiad

15.00–16.15 PAMĚŤ A ZEMSKÁ IDENTITA I

ERINNERUNG UND LANDESIDENTITÄT I

PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ KRAJOWA I

Moderátor/Moderation/Moderator: Gunhild **Roth**

Franz **Machilek**, Die illuminierten Rechtsbücher des 14.–16. Jahrhunderts aus Brünn, Iglau, Olmütz und Znaim als Zeugnisse mährischen Landesbewusstseins (Iluminované právní knihy 14.–16. století z Brna, Jihlavy, Olomouce a Znojma jako doklady moravského zemského uvědomění)

Pavla **Jirková**, Písemná kultura Moravy v raném novověku a otázka formování zemské identity na příkladě Jihlavy na přelomu 16.–17. století (Die schriftliche Kultur Mährens in der Frühen Neuzeit und die Frage nach der Bildung einer Landesidentität am Beispiel Iglaus an der Wende des 16. zum 17. Jahrhundert)

Kai **Wenzel**, Geschichtswerk und Erinnerungsort – Die Stuckdecke im Audienzzimmer der Bautzener Ortenburg (Historické dílo a místo paměti – Štukový strop v audienčním sále budyšínského Ortenburgu)

16.15–16.30 Přestávka / Pause / Przerwa

16.30–17.30

Moderátor/Moderation/Moderator: Antoni **Barciak**

Lucyna **Harc**, Śląsk jako ziemia Korony Czeskiej w późnonowożytnej historiografii śląskiej (Schlesien als Land der Böhmischen Krone in der spätneuzeitlichen schlesischen Historiographie)

Petr **Hlaváček**, Slezska jako klíčová země františkánské provincie „Bohemia“ v českých provinčních kronikách Eberharda Ablauffa /†1528/ a Michaela z Korutan /†1534/ (Schlesien als zentrales Land der Franziskanerprovinz „Bohemia“ in den böhmischen Provinzchroniken von Eberhard Ablauff /†1528/ und Michael von Kärnten /†1534/)

ČTVRTEK / DONNERSTAG / CZWARTEK 15. 4. 2010

9.00–10.30 ZEMSKÉ STAVY A ČESKÁ KORUNA

DIE LANDSSTÄNDE UND DIE BÖHMISCHE KRONE

STANY ZIEMSKIE I KORONA CZESKA

Moderátor/Moderation/Moderator: Martin **Čapský**

Jana **Hanousková**, Soupis listin korunního archivu jako stavovský program zachování celistvosti České koruny na prahu raného novověku (Das Urkundeverzeichnis des Kronarchivs als ständisches Programm für die Beibehaltung der Integrität der Böhmisches Krone an der Schwelle zur Frühen Neuzeit)

Klaus **Neitmann**, Landesidentitätsfindung durch Herrschaftsvertrag? Die landesherrlichen Privilegien für die niederlausitzischen Stände und die verfassungsrechtliche Traditionsbildung in einem böhmischen Kronland /1370–1635/

(Smlouva s panovníkem jako prostředek hledání zemské identity? Zeměpanská privilegia pro dolnolužické stavy a vytváření ústavněprávní tradice v jedné z českých korunních zemí /1370–1635/)

Mlada **Holá**, Slezsko a jeho přináležitost k České koruně z pohledu českých stavů na přelomu středověku a novověku (Schlesien und seine Zusammengehörigkeit mit der Böhmisches Krone aus der Sicht der böhmischen Stände an der Wende vom Mittelalter zur Neuzeit)

10.30–11.00 Přestávka / Pause / Przerwa

11.00–12.30 MĚSTO, ZEMĚ A ČESKÁ KORUNA V KRONIKÁCH LUŽICKÝCH

A DOLNOSLEZSKÝCH MĚST I

STADT, LAND UND BÖHMISCHE KRONE IN DEN STADTCHRONIKEN

DER LAUSITZ UND NIEDERSCHLESIENS I

MIASTO, KRAJ I KORONA CZESKA W KRONIKACH MIAST ŁUŻYCKICH

I DOLNOŚLĄSKICH I

Moderátor/Moderation/Moderator: Uwe **Tresp**

Lenka **Bobková**, Čeští králové pozdního středověku očima hornolužických kronikářů (Die böhmischen Könige des Spätmittelalters gesehen durch die Augen der oberlausitzischen Chronisten)

Tino **Fröde**, Die Bautzner Stadtchroniken. Betrachtungen der Beziehungen zu Böhmen (Kroniky města Budyšina. Zkoumání vztahů k Čechám)

Falko **Neininger**, Die städtische Chronistik der Niederlausitz in der Frühen Neuzeit
(Městské kronikářství Dolní Lužice v raném novověku)

12.30–14.00 Přestávka na oběd / Mittagspause / Przerwa na obiad

**14.00–15.30 MĚSTO, ZEMĚ A ČESKÁ KORUNA V KRONIKÁCH LUŽICKÝCH
A DOLNOSLEZSKÝCH MĚST II**

STADT, LAND UND BÖHMISCHE KRONE IN DEN STADTCHRONIKEN
DER LAUSITZ UND NIEDERSCHLESIENS II

MIASTO, KRAJ I KORONA CZESKA W KRONIKACH MIAST ŁUŻYCKICH
I DOLNOŚLĄSKICH II

Moderátor/Moderation/Moderator: Blanka **Zilynská**

Jan **Zdichynec**, Pohled na české dějiny v kronikách města Lubáně v 16. století (Ein Blick
auf die böhmische Geschichte in den Stadtchroniken Laubans im 16. Jahrhundert)

Petr **Hrachovec**, Bohemikální témata v žitavském dějepisectví (Bohemikale Themen in
der Geschichtsschreibung der Stadt Zittau)

Bogusław **Czechowicz**, Lokalna synteza dwóch tradycji dynastycznych. Pamięć
historyczna Świdnicy w XV–XVIII wieku (Lokale Synthese zweier dynastischer
Traditionen. Das historische Gedächtnis von Schweidnitz im 15.–18. Jahrhundert)

16.30

Prohlídka Staroměstské radnice s odborným výkladem

Besichtigung des Altstädter Rathauses

Zwiedzanie ratusza staromiejskiego połączone z wykładem

18.30

Společenský večer / Gesellschaftsabend / Uroczyste spotkanie wieczorne

PÁTEK / FREITAG / PIĄTEK 16. 4. 2010

9.00–10.30 PAMĚŤ A ZEMSKÁ IDENTITA II

ERINNERUNG UND LANDESIDENTITÄT II

PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ KRAJOWA II

Moderátor/Moderation/Moderator: Wojciech **Iwańczak**

Gregor M. **Metzig**, Die Korrespondenz mit dem König – Sigismund I. und der oberlausitzer Sechsstädtebund in den Hussitenkriegen /1419–1437/ – Die Kommunikation durch Briefe im mittelalterlichen Schlesien (Korespondence s králem – Zikmund I. a hornolužický spolek Šestiměstí za husitských válek /1419–1437/ – písemná komunikace ve středověkém Slezsku)

Martin **Čapský**, Země jako komunikační prostor. Formování slezského zemského vědomí v pozdním středověku (Das Land als Kommunikationsraum. Die Herausbildung des schlesischen Landesbewusstseins im Spätmittelalter)

Petr **Kozák**, „Dem Vaterland ist man Danckbarkeit schuldig!“ Joachim Cureus /1532–1573/ a „smysl“ hlohovských dějin (Joachim Cureus /1532–1573/ und der „Sinn“ der Glogauer Geschichte)

10.30–11.00 Přestávka / Pause / Przerwa

11.00–12.30 VZDĚLÁNÍ, BRÁNA K POROZUMĚNÍ I

DIE BILDUNG, EIN TOR ZUM VERSTÄNDNIS I

WYKSZTAŁCENIE, BRAMA DO ZROZUMIENIA I

Moderátor/Moderation/Moderator: Heinz-Dieter **Heimann**

Uwe **Kahl**, Die Beschreibung des Königreichs Böhmen in den Reiseberichten des fahrenden Schülers und späteren Pfarrers Michael Franck aus den Jahren 1586–1592
(Popis Království českého ve zprávách z cest putujícího žáka a pozdějšího faráře Michaela Francka z let 1586-1592)

Uwe **Koch**, Der Bautzener Bürger und Stadtpolitiker Dr. Gregorius Mättig /1585–1650/ und die Rolle Böhmens in seinem Wirken (Budyšínský měšťan a politik Dr. Gregorius Mättig /1585–1650/ a role Čech pro jeho působení)

Martin **Holý**, Slezští vzdělanci jako vychovatelé nobility z českých zemí a jejich role v písemné kultuře 16. a první poloviny 17. století (Die schlesischen Gebildeten als Erzieher der Nobilität aus den böhmischen Ländern und ihre Rolle in der schriftlichen Kultur des 16. und der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts)

12.30–13.15 Přestávka s občerstvením / Pause und Buffet / Przerwa i poczęstunek

13.15–14.45 VZDĚLÁNÍ, BRÁNA K POROZUMĚNÍ II

DIE BILDUNG, EIN TOR ZUM VERSTÄNDNIS II

WYKSZTAŁCENIE, BRAMA DO ZROZUMIENIA II

Moderátor/Moderation/Moderator: Martin **Holý**

Jana **Hubková**, Zhořelecké gymnázium a vnímání českých reálií po roce 1635 (Das Görlitzer Gymnasium und die Wahrnehmung der böhmischen Realien nach 1635)

Ludwig **Richter**, Der Briefwechsel zwischen Bohuslav Balbín und Christian Weise aus den Jahren 1678–1688 – ein Zeugnis für überkonfessionelle Zusammenarbeit zwischen Böhmen und der Oberlausitz (Korespondence Bohuslava Balbína a Christiana Weiseho z let 1678–1688 – svědectví nadkonfesijní spolupráce mezi Čechami a Horní Lužicí)

Milan **Svoboda**, Luteránské elity? Duchovní z přelomu 16. a 17. století na pomezí severu Čech a Horní Lužice /sonda do panství Frýdlant a Liberec/ (Lutherische Eliten? Die Geistlichen der Wende des 16. und 17. Jahrhunderts an der Grenze Nordböhmens und der Oberlausitz /eine Sonde in die Herrschaften Friedland in Böhmen und Reichenberg/)

15.00 Závěrečné zhodnocení / Schlussbetrachtung / Podsumowanie

Délka referátu je plánována na 20 minut. Upozorňujeme, že pořadí referátů se ještě může změnit!

Es werden 20 Minuten lange Referate erwartet. Die Reihenfolge der Referate kann sich ändern!

Czas trwania wystąpienia jest planowany na 20 minut. Zwracamy uwagę na możliwą zmianę kolejności referatów!

Kolokvium je financováno z *Výzkumného záměru MSM 0021620827*
České země uprostřed Evropy v minulosti a dnes, jehož nositelem je
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze